

TGAU CYNLLUN MARCIO

HAF 2016

**CYMRAEG – HAEN UWCH
4531/02**

RHAGARWEINIAD

Defnyddiwyd y cynllun marcio hwn gan CBAC ar gyfer arholiad 2016. Penderfynwyd arno'n derfynol yn dilyn trafodaeth fanwl mewn cynadleddau arholwyr gan yr holl arholwyr oedd yn ymwneud â'r asesiad. Cynhaliwyd y gynhadledd yn fuan ar ôl sefyll y papur fel y gellid cyfeirio at yr amrediad llawn o ymatebion ymgeiswyr, gyda sgrïptiau wedi'u llungopïo yn sail i'r drafodaeth. Amcan y gynhadledd oedd sicrhau bod y cynllun marcio wedi'i ddehongli a'i gymhwysu yn yr un modd gan yr holl arholwyr.

Gobeithir y bydd y wybodaeth hon o gymorth i ganolfannau ond cydnabyddir ar yr un pryd y gallai fod gan athrawon safbwyntiau gwahanol ynglŷn â manylion neu ddehongli gan nad ydynt wedi bod yn rhan o'r gynhadledd farcio.

Mae'n flin gan CBAC ond nid oes modd iddo ymgymryd ag unrhyw drafodaeth na gohebiaeth am y cynllun marcio hwn.

HAEN UWCH

ADRAN A

1. (i) Un marc am nodi:
• Chubut [1]
- (ii) Un marc yr un hyd at ddau farc am nodi:
• Y Gaiman
• Esquel [2]
- (iii) Un marc yr un hyd at ddau farc am nodi:
• 19%
• 54% [2]

Cyfanswm marciau cwestiwn 1 = 5 marc

2. 1 marc am bob ffaith hyd at **13 marc**

Disgwylir ffeithiau o'r darnau yn unig, a disgwylir rhai ffeithiau o'r **tair adran** yn y cwestiwn, ond ni nodir marciau penodol i bob adran.

Rhaid cyfeirio at bob adran. Dim ond unwaith y dylid gwobrwyo ffeithiau y medrir eu clustnodi i fwy nag un adran.

Os atebir ar un adran yn unig – cyfanswm o 11 marc yn unig.

Os atebir ar ddwy adran yn unig – cyfanswm o 12 marc yn unig.

	Darn darllen 1: PATAGONIA	Darn darllen 2: Plentyndod ym Mhatagonia
<p>Ffeithiau am Batagonia</p> <p>1 marc ✓ f</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yn Ne America • (Rhan o) Batagonia yn yr Ariannin • Rhan orllewinol yn Chile • Y Gaiman ac Esquel – dwy o drefi'r Wladfa • Porth Madryn a Rawson - dau o borthladdoedd y Wladfa • Y Wladfa yn (nhalaith) Chubut • Mynyddoedd yr Andes yn y gorllewin • Tua 150,000 yn byw yno heddiw • Tua 5,000 o bobl yn siarad Cymraeg (+cannoedd yn dysgu'r iaith) 	<ul style="list-style-type: none"> • Trevelin/yr Andes • Y paith - gwlad sych..../tymheredd – sôn am oerni a gwres • Cwm Hyfryd • Anifeiliaid y paith - e.e. armadilo, gwanaco, estrys (rhaid enghreifftio) • Gorsedd y Cwmwl - y mynydd sydd yn gefn urddasol i Gwm Hyfryd • Ceffylau dof, cyfeillgar • Defaid gwlanog • Llosgfynydd (Chaiten) yn ffrwydro ym mis Mai 2008 • Dyfrio'r tir (yn y llun)
<p>Hanes y Cymry yn mynd i'r wlad a sefydlu'r Wladfa</p> <p>1 marc ✓ h</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creu'r Wladfa yn nhalaith Chubut • Symud yn nes at yr Andes • 150 mlynedd ers i'r Cymry fynd i Batagonia • 1865 - sefydlu'r Wladfa/mynd i'r Wladfa • 153 o ddynion, merched a phlant wedi hwylio o Gymru ar long y Mimosa • Ceisio bywyd newydd • Hwyllo o ddociau Lerpwl • Hwyllo ar long y Mimosa 	<ul style="list-style-type: none"> • Enwau Cymraeg ar lefydd - rhaid cael un enghraifft • Cyfeirio at Gymru fel yr Hen Wlad
<p>Patagonia o 1865 hyd heddiw</p> <p>1 marc ✓ p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dathlu yn 2015/dathlu 150 mlynedd • Pob math o ddigwyddiadau'n cael eu cynnal gan e.e. cwmnïau drama, darlledwyr, cymdeithasau, grwpiau celfyddydol • Cofeb yn nociau Lerpwl i ddathlu • Tua 150,000 yn byw yno heddiw • Tua 5,000 o bobl yn siarad Cymraeg (+cannoedd yn dysgu'r iaith) • Cynnydd yn y siaradwyr Cymraeg ers llynedd/cynnydd o 19% yn astudio cyrsiau Cymraeg a 54% yn nifer yr oedolion sy'n dysgu Cymraeg/mynd o nerth i nerth • Gwaith caled pawb fu'n ymwneud â phrosiect Cyngor Prydeinig Cymru (yng Nghymru a Phatagonia) • (Erbyn 2016) dylai fod 3 ysgol (gynradd) ddwyieithog 	<ul style="list-style-type: none"> • Mynd i'r ysgol ar gefn ceffyl • Treulio amser ar y paith • Bwyta cig yr armadilo/wy'r estrys • Kyffin Williams yn tynnu nifer o luniau o Batagonia • Kyffin Williams yn aros yn Tŷ Ni/Trevelin • Magu defaid • Teithio'r paith/teithio mewn Jeep/teithio wyth awr • Storio bwyd e.e. afalau • Cyfeiriad at luniau Kyffin Williams e.e. Gorsedd y Cwmwl/Cwm Hyfryd neu'r tri llun ar waelod y dudalen

Ymwybyddiaeth o ffurf deialog: 2 farc

Cyfanswm marciau cwestiwn 2: 15

3. Rhoddir **2 farc** am bob pwynt – $\frac{1}{2}$ **marc** am enwi nodwedd a $1\frac{1}{2}$ **marc** am effeithiolrwydd neu bwrpas gan gynnwys dyfynnu neu enghreifftio pwrpasol – hyd at **16**.

Enwi nodwedd ($\frac{1}{2}$ marc) + enghreifftio neu ddyfynnu (neu gyfeirio'n benodol at y nodwedd yn y darn darllen os nad oes modd dyfynnu) ($\frac{1}{2}$ marc) + rhesymu neu drafod effeithiolrwydd (1 marc).

Darn Darllen 1 – PATAGONIA	Darn Darllen 2 – Plentyndod ym Mhatagonia
<p>(4 x 2 = 8) p</p> <p>bwriad yr awdur</p> <ul style="list-style-type: none"> cyflwyno <u>gwybodaeth</u> am Batagonia a sefydlu'r Wladfa. cyflwyno <u>gwybodaeth</u> am yr iaith Gymraeg ym Mhatagonia cyflwyno <u>gwybodadeth</u> i rywun sydd am ymweld â'r lle <p>pwy yw'r darllenwyr</p> <ul style="list-style-type: none"> darllenwyr gwefan Patagonia darllenwyr golwg 360 pobl sydd â diddordeb yn hanes Patagonia/y Wladfa/iaith Gymraeg ym Mhatagonia (<i>egluro sut rydym yn gwybod hyn – enghreifftio/dyfynnu</i>) <p>y math o iaith</p> <ul style="list-style-type: none"> ffurfiol/safonol ac uniongyrchol yn y ffeil ffeithiau (<i>addas ar gyfer cyflwyno ffeithiau'n syml a chlir; nid oes ansoddeiriau yma dim ond yr hyn oedd wedi digwydd</i>) safonol/llafar yn y blwch glas (<i>rhoi ei farn, mwy personol</i>) <p>nodweddion arddull</p> <ul style="list-style-type: none"> ffurf: nifer o ddarnau - pytau o wybodaeth - rhestr o ffeithiau, map, darn o adroddiad/erthygl, sêr, logo (<i>amrywiol – addas ar gyfer cyflwyno gwybodaeth mewn ffordd uniongyrchol a deniadol - gallai fod yn daflen wybodaeth</i>) berfau amser gorffennol e.e. berfau gorffennol 3ydd person (ymsefydlodd, symudodd) (<i>addas i gyflwyno hanes yr hyn a ddigwyddodd</i>) berfau presennol e.e. mae... (<i>sôn am heddiw</i>) berfau amhersonol e.e. dathlwyd (<i>ffurfiol, cryno</i>) cwestiwn e.e. Ble mae Patagonia? (<i>annog y darllenwyr i ddarllen ymlaen a chael y ffeithiau</i>) nodi blynyddoedd e.e. 1865, 2015, 2016 (<i>hanesyddol, ffeithiol</i>) enwi llefydd e.e. Patagonia, y Wladfa, Chubut, De America, Chile, Ariannin, Gaiman, Esquel, Andes, Cymru, Lerpwl, Porth Madryn, Rawson (<i>rhoi gwybodaeth am y wlad, enwi llefydd penodol – lleoli</i>) enw/teitl e.e. PATAGONIA, Cyngor 	<p>(4 x 2 = 8) m</p> <p>bwriad yr awdur</p> <ul style="list-style-type: none"> cyflwyno/<i>adrodd hanes ei plentyndod ym Mhatagonia/ hunangofiant/cystadlu</i> <p>pwy yw'r darllenwyr</p> <ul style="list-style-type: none"> darllenwyr/beirniaid y gystadleuaeth yn Eisteddfod Glyn Ebwy darllenwyr y wefan pobl sydd â diddordeb yn hanes Patagonia/y Wladfa (<i>egluro sut rydym yn gwybod hyn – enghreifftio/ dyfynnu</i>) <p>y math o iaith</p> <ul style="list-style-type: none"> iaith safonol naturiol yr awdures/iaith anffurfiol + ffurfiau llafar ar adegau (Cymreig, adlewyrchu'r cyfnod a'r awdures, iaith addas ar gyfer naratif ac atgofion) <p>nodweddion arddull</p> <ul style="list-style-type: none"> ffurf: naratif, dwyn i gof, erthygl, hunangofiant, atgofion (<i>addas ar gyfer atgofion personol</i>) berfau amser gorffennol e.e. ces, cofiaf, byddem, daeth (<i>addas i gyflwyno hanes yr hyn ddigwyddodd/arfer digwydd</i>) berfenwau e.e. ffrwydro, blasu, casglu cwestiwn e.e. Beth yw'r atgof cyntaf? (<i>arwain ni at ei hatgofion</i>) nodi blynyddoedd/dyddiadau e.e. 1968, Mai 2008; ...<i>mis Mehefin (pryd digwyddodd hyn; hefyd 2010 – dyddiad y gwaith ar frig y dudalen a dyddiad Eisteddfod Glyn Ebwy. Rhoi amser penodol.)</i> enwi llefydd e.e. Patagonia, Trevelin, Glyn Ebwy, Andes, Primavera (y fferm), Cwm Hyfryd, Troed yr Orsedd (fferm), Llandre, Garthenor, Ysgol Uwchradd Tregaron, Ariannin, Tÿ Ni, Chile, Gorsedd y Cwmwl - y mynydd), Rhyd yr Indiaid; y llosgfynydd Chaiten (<i>enwi llawer o lefydd ym Mhatagonia a rhai yng Nghymru – hyn yn rhoi argraff gartrefol, adnabod yr ardal ayyb</i>) teitlau e.e. Hen Wlad, enwau'r ffermydd, enwau'r mynydd, enwau lluniau Kyffin Williams enwau pobl e.e. Mary Green de Borda (yr awdures), Syr Kyffin Williams (yr arlunydd),

Prydeinig Cymru, Mimosa, Y Wladfa
(gwybodaeth benodol am y prosiect, dibynadwy)

- **enwau pobl** e.e. Gareth Kiff
- **niferoedd/ystadegau** e.e. 150,000, 5,000, 150,153, canrannau 19%, 54% (gwybodaeth benodol, gwir, dibynadwy)
- **rhestru** e.e. cwmnïau drama cenedlaethol, darlledwyr, cymdeithasau a grwpiau celfyddydol; Porth Madryn a Rawson; dynion, merched a phlant (pwysleisio'r nifer ayyb)
- **dywediadau/idiomau** e.e. mynd o nerth i nerth (ffordd o ddisgrifio'r cynnydd)
- **ansoddeiriau** i greu effaith: e.e. newydd, caled (y chydig sydd yma oherwydd mai ffeithiol ac uniongyrchol yw'r darn yn arbennig yn y rhan gyntaf)

y cyflwyniad

- **teitl y darn darllen** – PATAGONIA (rhoi gwybod beth yw teitl y dudalen, gwybodaeth y wlad...)
- **isbenawdau** - Ble mae Patagonia? Beth wyddoch chi am Batagonia? Yr iaith Gymraeg yn ffynnu ym Mhatagonia, (rhannu'r wybodaeth yn isadrannau, tynnu sylw at wybodaeth benodol)
- **cefnidir lliw** - melyn i'r ffeil ffeithiau, glas i'r sêr, glastywyll a golau i'r logo (tynnu sylw at rannau penodol, gwneud y dudalen yn apelgar a lliwgar)
- **lluniau** – llun lliw o athrawes a dau blentyn (cyd-fynd â'r darn am yr adroddiad - dangos plant gyda'u hathrawes yn dysgu Cymraeg)
- **logo** - Patagonia 150; golwg 360 (dangos y ffynonellau – rhai gwir)
- **map** - yn dangos ble mae Patagonia (help i wybod ble mae'r wlad a pha wledydd eraill sydd yn agos)
- **blychau** – o amgylch y map, o amgylch y darn o adroddiad /erthygl am yr iaith, o amgylch y ffeithiau am sefydlu'r Wladfa a chofio (cymorth i dynnu sylw at isadrannau; gosod yn daclus)
- **sêr/swigod**: 3 yn nodi ble mae Patagonia (ffordd syml a deniadol o gyflwyno ffeithiau byr)
- **print trwm/trwchus** – y cwestiwn - Ble mae Patagonia? a'r isbenawdau - Sefydlu'r Wladfa ym Mhatagonia, Yr iaith Gymraeg yn ffynnu ym Matagonia (cymorth i dynnu sylw at isadrannau a phwysleisio)
- **print trwm/trwchus** – y cwestiwn – Ble mae'r Patagonia? a'r isbenawdau – Yr iaith Gymraeg yn ffynnu ym Mhatagonia (cymorth i dynnu sylw a phwysleisio)
- **prif lythrennau** - teitl PATAGONIA (gwneud y teitl yn amlwg – teitl y darn darllen cyfan)
- **defnydd o liw** – lluniau, cefndir melyn a glas, print glas, map, amlinell las i ddau flwch (lliwiau yn gwneud darn darllen yn apelgar, tynnu sylw at rannau arbennig ayyb)
- **pwytiau bwled** - y rhestr ffeithiau

(rhoi gwybod pwy yw'r awdures a'r arlunydd - cysylltiad rhwng Cymru a Phatagonia.)

- **enwau'r creaduriaid**: gwanaco ac armadilo (diddorol gweld pa anifeiliaid sydd yno - gwahanol i Gymru - gweld eu lluniau hefyd.)
- **rhestru** e.e. estrys a gwanaco; Caiman, Lobuno, Petiso, a Morocha; cyson, eang, agored; cegin, pantri, cegin orau; adar a choed (pwysleisio'r nifer ayyb)
- **dywediadau/idiomau** e.e. drwy dwnnel amser; wrth droed.. (ffordd ddiddorol o ddisgrifio)
- **ansoddeiriau** e.e. oer, hir, gwag, urddasol, sych, cyson, eang, agored; anferth, enwog, gwlanog (nifer o ansoddeiriau'n cael eu defnyddio i ddisgrifio...)
- **ebychnod** e.e. Rhaid fy mod...yn ffitio i hwnna!; ...dyn mor enwog! (hiwmor)
- **hiwmor**: rhaid fy mod i'n fachyn ffitio yn hwnna! (wrth feddwl amdani'i hun)
- **personoli** e.e. haul a'r gwynt yn gwmni cyson, mynydd sy'n gefn urddasol
- **trosiad** e.e. trwy dwnnel amser

y cyflwyniad

- **tair colofn**: rhan gyntaf y darn (trefnus, fel mewn erthygl neu adroddiad)
- **paragraffau byrion**: y paragraffau canol (rhannu'r wybodaeth dan isbenawdau – trefn)
- **enw'r awdures**: yn y cyflwyniad ar y dechrau
- **teitl** yr erthygl/hanes – Plentynod ym Mhatagonia (gwybodaeth am gynnwys y darn)
- **cefnidir lliw (piws)** i'r darn cyfan (lliw yn gwneud y dudalen yn fwy deniadol ... dim arwyddocâd arbennig i'r lliw)
- **lluniau** – dau lun o greaduriaid y paith; 3 llun gan Kyffin Williams (lluniau'n rhoi mwy o wybodaeth i'r darlennydd am y cynnwys ac yn gwneud y gwaith yn ddeniadol, lliwgar a diddorol)
- **logo golwg 360** (dangos y ffynhonnell)
- **print trwm** – teitl yr erthygl a'r isbenawdau, enw Kyffin Williams (cymorth i dynnu sylw a phwysleisio)
- **isbenawdau** – Y Paith, Croesi'r Iwerydd

<p><i>(uniongyrchol a chdir – ffeithiau syml)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ffynhonnell: golwg 360 a Parotpiws (<i>gwybod beth yw'r ffynhonnell; gwir</i>) • dolen/linc (ffynhonnell): parotpiws.com/Patagonia/atebol <i>(gwybod beth yw'r ffynhonnell; gwir; defnydd o wybodaeth o'r we)</i> • logo - Patagonia 150/Golwg 360 • tanlinellu - rhannau o'r wybodaeth yn y blwch melyn (<i>tynnu sylw at rai ffeithiau penodol</i>) • elipsau: heddiw...cofio... 	
---	--

Dyfernir **4 marc** am ansawdd cyffredinol y drafodaeth yn cynnwys mynegi barn a thrafod y ddau ddarn ar y cyd (e.e. rhesymau pam mae un o'r darnau/ffurfiau yn fwy effeithiol na'r llall).

Ansawdd y drafodaeth (mynegi barn a thrafod y ddau ddarn ar y cyd) (hyd at **4 marc** ar draws y ddau ddarn)

4 marc – mynegi barn a chyd-drafod yn aeddfed

3 marc – mynegi barn a chyd-drafod yn dda

2 marc – mynegi barn a chyd-drafod yn eithaf da

1 marc – mynegi barn a chyd-drafod yn fras

Cyfanswm marciau cwestiwn 3 = 20 marc

Dyfarnu marciau cwestiwn 3:

Rhoddir 2 farc am bob pwynt:

- $\frac{1}{2}$ marc am enwi nodwedd. Rhaid dyfynnu neu enghreifftio'n glir a phenodol er mwyn ennill y marc enwi nodwedd.
- O fewn $1 \frac{1}{2}$ marc – $\frac{1}{2}$ marc am ddyfynnu/enghreifftio (yn benodol o'r darnau darllen) ac yna hyd at 1 marc am drafod effeithiolrwydd neu bwrpas neu resymu. Rhaid gwneud hynny'n fanwl a threiddgar i gael y marc llawn.
- Wrth sôn am fwriad yr awdur/pwy yw'r darllenwyr, oherwydd ei bod yn anodd enghreifftio neu ddyfynnu rhoddir hyd at $1 \frac{1}{2}$ marc am fanylu ac am esbonio'r pwrpas.

Iaith a Mynegiant Adran A = 10 marc
Marciau yn ôl y disgrifiadau canlynol.

IAITH A MYNEGIANT 10	Marc 10
<ul style="list-style-type: none"> • iaith gyfoethog a chyhyrog • defnyddio ystod eang o gystrawennau • gafael sicr iawn ar sillafu, treigladau, atalnodi a pharagraffu a therfyniadau berfau • defnyddio geirfa eang yn hyderus • defnydd hyderus ac effeithiol o ffurf 	9-10
<ul style="list-style-type: none"> • iaith gyfoethog • defnyddio ystod lawn o gystrawennau • arddangos gafael gadarn ar sillafu, treigladau, atalnodi a pharagraffu a therfyniadau berfau • defnyddio geirfa eang • defnydd hyderus o ffurf 	7-8
<ul style="list-style-type: none"> • adnoddau iaith da • defnyddio ystod dda o gystrawennau • gafael dda ar sillafu, treigladau, atalnodi, paragraffu a therfyniadau berfau • defnyddio geirfa eithaf eang • dealltwriaeth dda o ffurf 	6
<ul style="list-style-type: none"> • adnoddau iaith pur dda • arddangos gafael dda ar gystrawen • arddangos gafael dda ar sillafu, treigladau, atalnodi, paragraffu a therfyniadau berfau • arddangos gafael dda ar eirfa • adnabyddiaeth eithaf da o ffurf 	4-5
<ul style="list-style-type: none"> • adnoddau iaith lled foddhaol • gafael weddol dda ar gystrawen • gafael weddol dda ar sillafu, treigladau, atalnodi, paragraffu a therfyniadau berfau • arddangos gafael eithaf da ar eirfa • ymwybyddiaeth eithaf da o ffurf 	2-3
<ul style="list-style-type: none"> • peth gafael ar gystrawen • dangos y gallu i sillafu, treiglo, atalnodi a pharagraffu • defnyddio rhai terfyniadau berfau'n gywir • arddangos peth gafael ar eirfa • ymwybyddiaeth fras o ffurf 	0-1

Cyfanswm marciau Adran A = 50 (cynnwys: 40 + iaith a Mynegiant:10)

ADRAN B

4. Gweler y disgrifiadau canlynol ar gyfer asesu Cynnwys ac Iaith a Mynegiant

Ffurf cwbl anghywir: **haneru marc iaith a Mynegiant**

Camddehongli'r testun: **haneru marc y cynnwys**

Darn byr - ½ i ¾ tudalen – ddim yn waith cyflawn o ran y cynnwys (**gweler y disgrifiadau isod**).

Marciau yn ôl y disgrifiadau canlynol:

Cyfanswm Marciau	Marc 20	CREADIGOL 20	FFEITHIOL/ PERSWADIOL 20	IAITH A MYNEGIAINT 20
36-40	18-20	<ul style="list-style-type: none"> cyfanwaith creadigol aeddfed a threiddgar arddull afaelgar adeiladwaith sicr 	<ul style="list-style-type: none"> cyflwyno gwybodaeth yn gyflawn cyflwyno ffeithiau perthnasol yn gryno a chrefftus ehangu a datblygu pwyntiau wrth berswadio cyfanwaith cydlynus arddull effeithiol iawn ac addas i'r pwrpas 	<ul style="list-style-type: none"> iaith gyfoethog a chyhyrog defnyddio ystod eang o gystrawennau gafael sicr iawn ar sillafu, treigladau, atalnodi a pharagraffu a therfyniadau berfau defnyddio geirfa eang yn hyderus defnydd hyderus ac effeithiol o ffurf
28-35	14 -17	<ul style="list-style-type: none"> gwaith â dyfnder iddo arddull aeddfed adeiladwaith sicr 	<ul style="list-style-type: none"> cyflwyno gwybodaeth fanwl cyflwyno ffeithiau perthnasol yn effeithiol a chryno dangos y gallu i ehangu a datblygu pwyntiau wrth berswadio gwaith cydlynus arddull effeithiol ac addas i'r pwrpas 	<ul style="list-style-type: none"> iaith gyfoethog defnyddio ystod lawn o gystrawennau arddangos gafael gadarn ar sillafu, treigladau, atalnodi a pharagraffu a therfyniadau berfau defnyddio geirfa eang defnydd hyderus o ffurf
22-27	11 -13	<ul style="list-style-type: none"> gwaith ag apêl iddo arddull ddifyr gwaith trefnus 	<ul style="list-style-type: none"> cyflwyno gwybodaeth briodol yn eithaf manwl cyflwyno ffeithiau perthnasol dangos y gallu i ddatblygu pwyntiau wrth berswadio gwaith trefnus arddull dda ac addas i'r pwrpas 	<ul style="list-style-type: none"> adnoddau iaith da defnyddio ystod dda o gystrawennau gafael dda ar sillafu, treigladau, atalnodi, paragraffu a therfyniadau berfau defnyddio geirfa eithaf eang dealltwriaeth dda o ffurf
14-21	7-10	<ul style="list-style-type: none"> gwaith eithaf diddorol ymwybyddiaeth o rai elfennau i greu effaith gwaith pur drefnus 	<ul style="list-style-type: none"> cyflwyno gwybodaeth berthnasol a digonol datblygu rhai pwyntiau wrth berswadio gwaith pur drefnus cyflwyno'r wybodaeth yn eglur ac addas i'r pwrpas 	<ul style="list-style-type: none"> adnoddau iaith pur dda arddangos gafael dda ar gystrawen arddangos gafael dda ar sillafu, treigladau, atalnodi, paragraffu a therfyniadau berfau arddangos gafael dda ar eirfa

Cyfanswm Marciau	Marc 20	CREADIGOL 20	FFEITHIOL/ PERSWADIOL 20	IAITH A MYNEGIANT 20
				<ul style="list-style-type: none"> • adnabyddiaeth eithaf da o ffurf
8-13	4-6	<ul style="list-style-type: none"> • gwaith ag ambell gyffyrddiad diddorol • peth ymdrech i ddefnyddio arddull ddiddorol • ymdrech at fod yn drefnus 	<ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno ffeithiau digonol • dangos peth ymdrech i ddatblygu pwyntiau wrth berswadio • ymdrech i fod yn drefnus • ymdrech i gyflwyno'r wybodaeth yn eglur 	<ul style="list-style-type: none"> • adnoddau iaith lled foddhaol • gafael weddol dda ar gystrawen • gafael weddol dda ar sillafu, treigladau, atalnodi, paragraffu a therfyniadau berfau • arddangos gafael eithaf da ar eirfa • ymwybyddiaeth eithaf da o ffurf
0-7	0-3	<ul style="list-style-type: none"> • ymdrech at waith diddorol • ymdrech at waith cyflawn 	<ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno peth gwybodaeth • peth ymdrech i berswadio • ymgais at waith cyflawn ac i gyflwyno'n eglur 	<ul style="list-style-type: none"> • peth gafael ar gystrawen • dangos y gallu i sillafu, treiglo, atalnodi a pharagraffu • defnyddio rhai terfyniadau berfau'n gywir • arddangos peth gafael ar eirfa • ymwybyddiaeth fras o ffurf

Cyfanswm marciau cwestiwn 4 = 40 marc (Cynnwys: 20 + iaith: 20)

ADRAN C

5. Defnyddio iaith

Rhoddir 1 marc am bob cywiriad – ½ **marc** am adnabod gwall a ½ **marc** am gywiro'r gwall.

patagonia > Patagonia

– wedi ei gywiro fel enghraifft yn unig.

Patagonia

Ydych chi wedi cael digon ar amodau gwael bywyd yng Nghymru?

Dewch ar daith i'r paith; dewch i Batagonia.

O dan arweiniad y Parchedig Michael D. Jones, bydd criw o Gymry mentrus yn heidio i Batagonia er mwyn diogelu'r Gymraeg. Gallwn eich sicrhau y bydd gwaith i bawb ohonoch chi a digon o dir i'w ffermio.

Bydd llong y Mimosa yn gadael ar Ebrill 25ain.

Pris y daith fydd £12 i oedolion a £6 i blant (ond caiff dau blentyn deithio am bris un).

Cyfanswm marciau cwestiwn 5 = 10

Gwallau:

1. treigladd trwynol/angen h (**Ng>Nghymru**)
2. treigladd meddal p>b (**Patagonia>Batagonia**)
3. amser anghywir y ferf - (**bu>bydd**)
4. sillafu - cymysgu y ac u (**mentrys>mentrus**)
5. collnod (**diogelu'r**)
6. rhagenw unigol/lluosog (**dy>eich**)
7. ffurf yr arddodiad o (**o>ohonoch**)
8. ffurf anghywir y gair (**yw>i'w**) (**yw>i – ½ marc adnabod y gwall**)
9. trefnolion (**25fed>ain /pumed ar hugain**)
10. benywaidd/gwrywaidd y rhifolyn dau (**dwy>dau**)

Rhaid i'r sillafiad a'r prif lythrennau fod yn gywir yn yr ateb.